

Impact droogte op prikken en donderpadden

Effecten en mogelijke maatregelen

Martijn Dorenbosch

RAVON

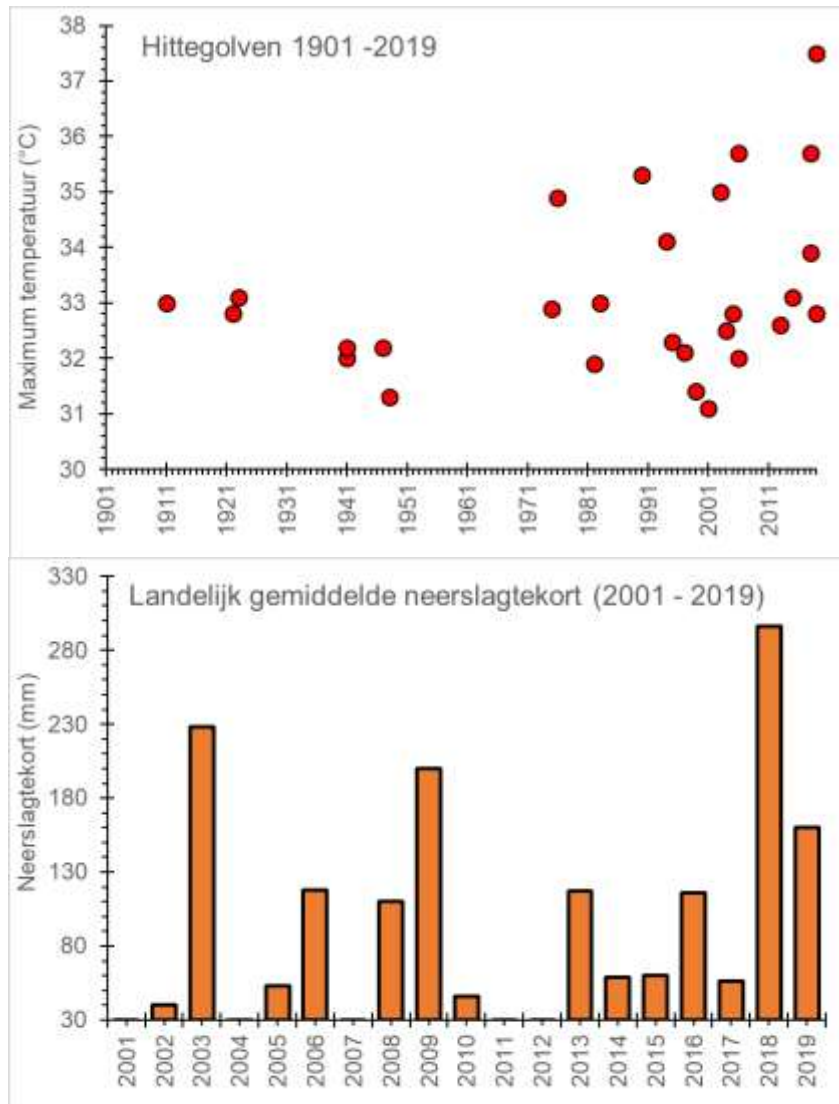
Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland

Droogvallende beken

- Zomers 2018 en 2019 (zeer) droog
- Meldingen van droogvallende beken
- Sterfte en schade aan populaties beekvissen
- Impact op zeldzame soorten:
  - *beekprik en rivierdonderpad*

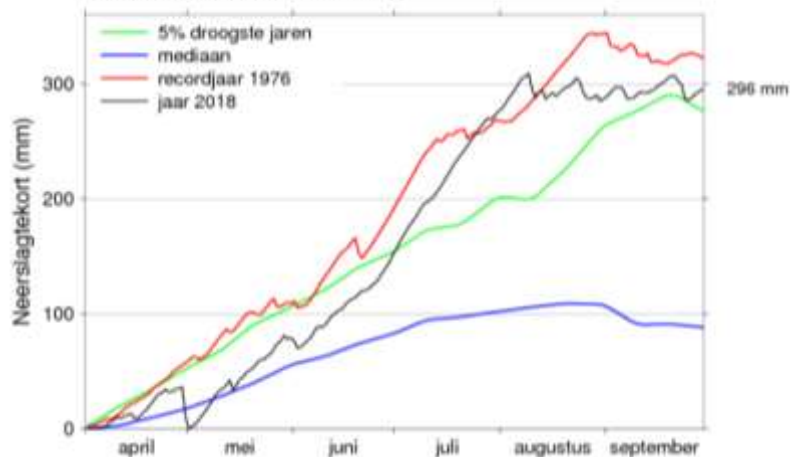
Hittegolven en neerslagtekort in Nederland

Neerslagtekort leidt tot droogte

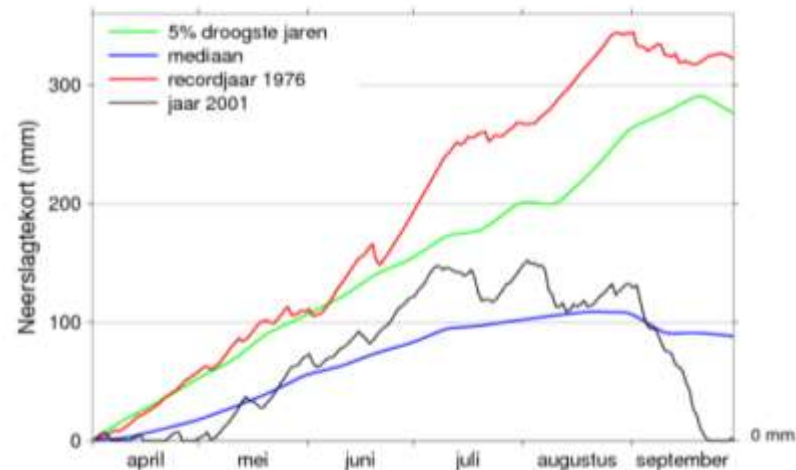
Neerslagtekort in Nederland in 2018

Landelijk gemiddelde over 13 stations

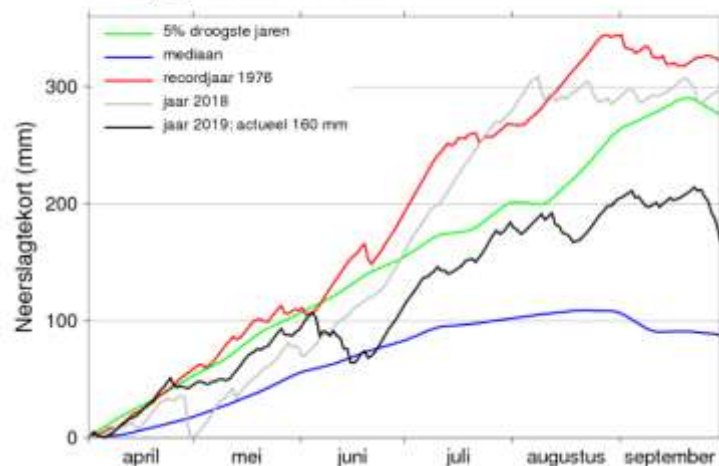
Neerslagtekort in Nederland in 2001

Landelijk gemiddelde over 13 stations

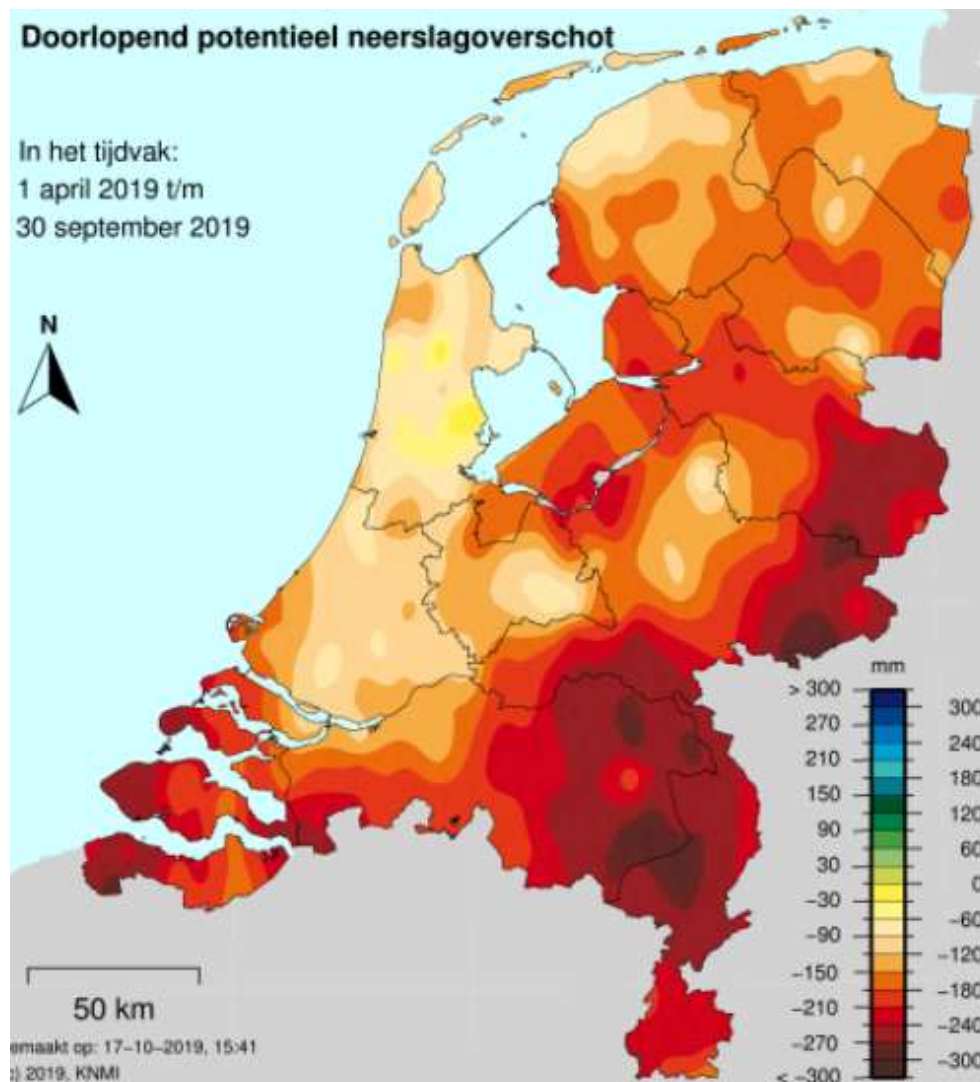
Neerslagtekort in Nederland in 2019

Landelijk gemiddelde over 13 stations

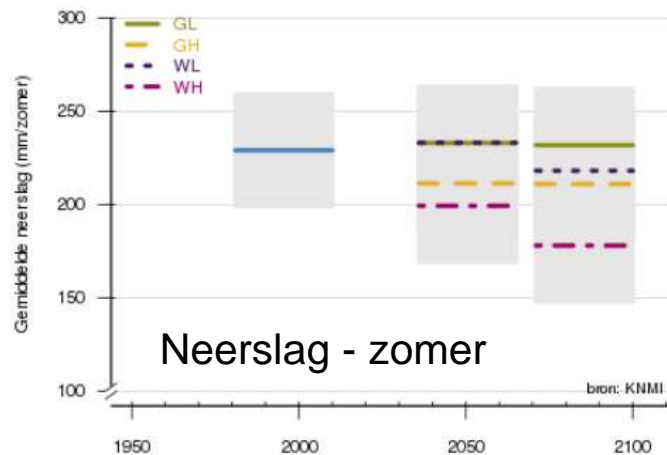
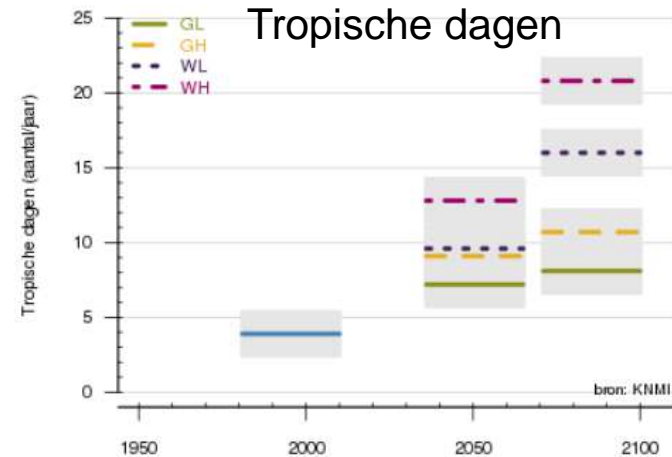
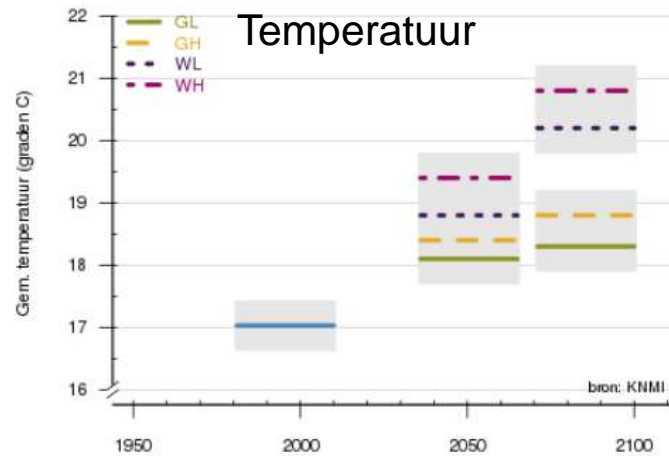

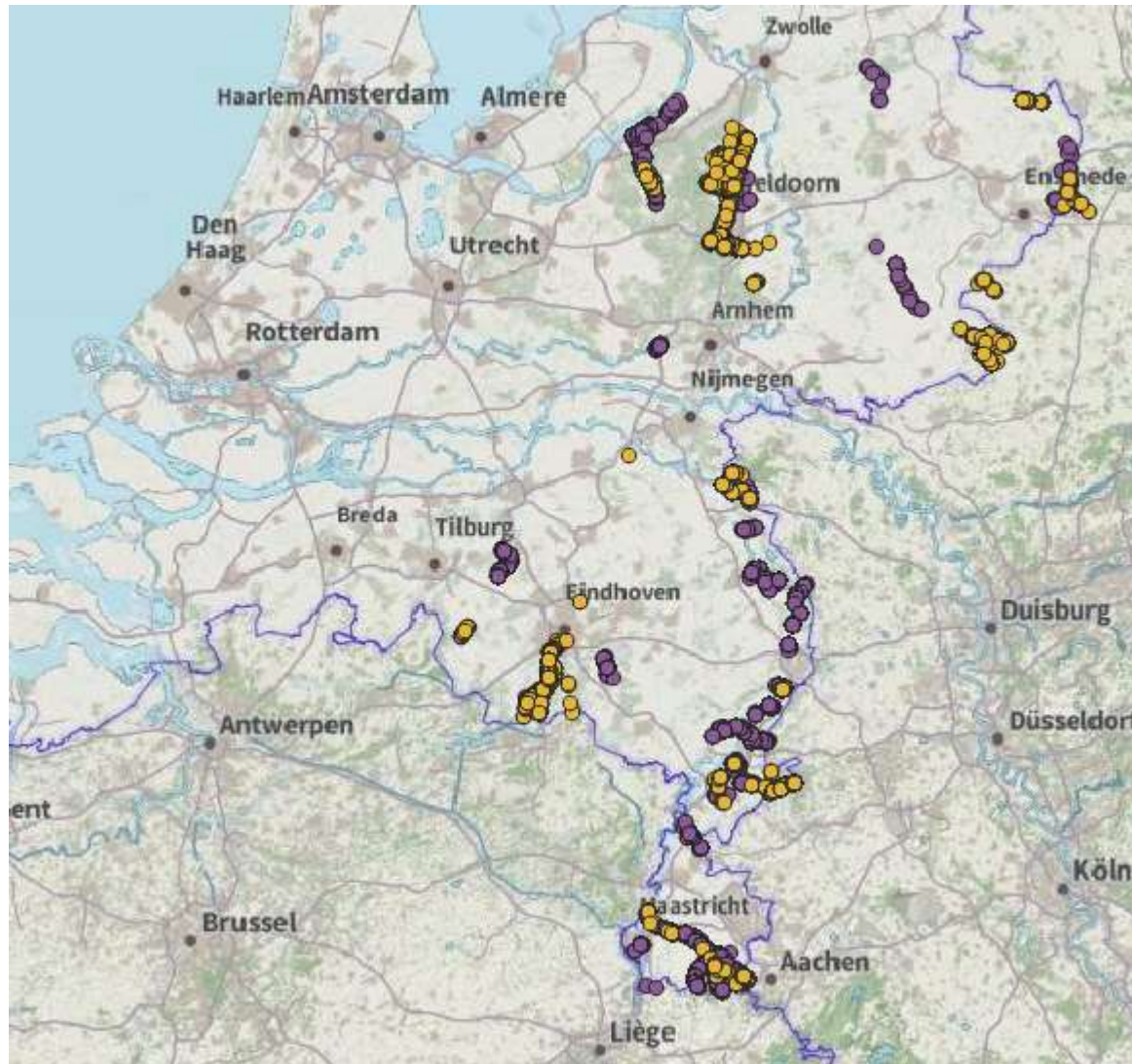
Neerslag: van overschot naar tekort

Toekomstige IPCC scenarios

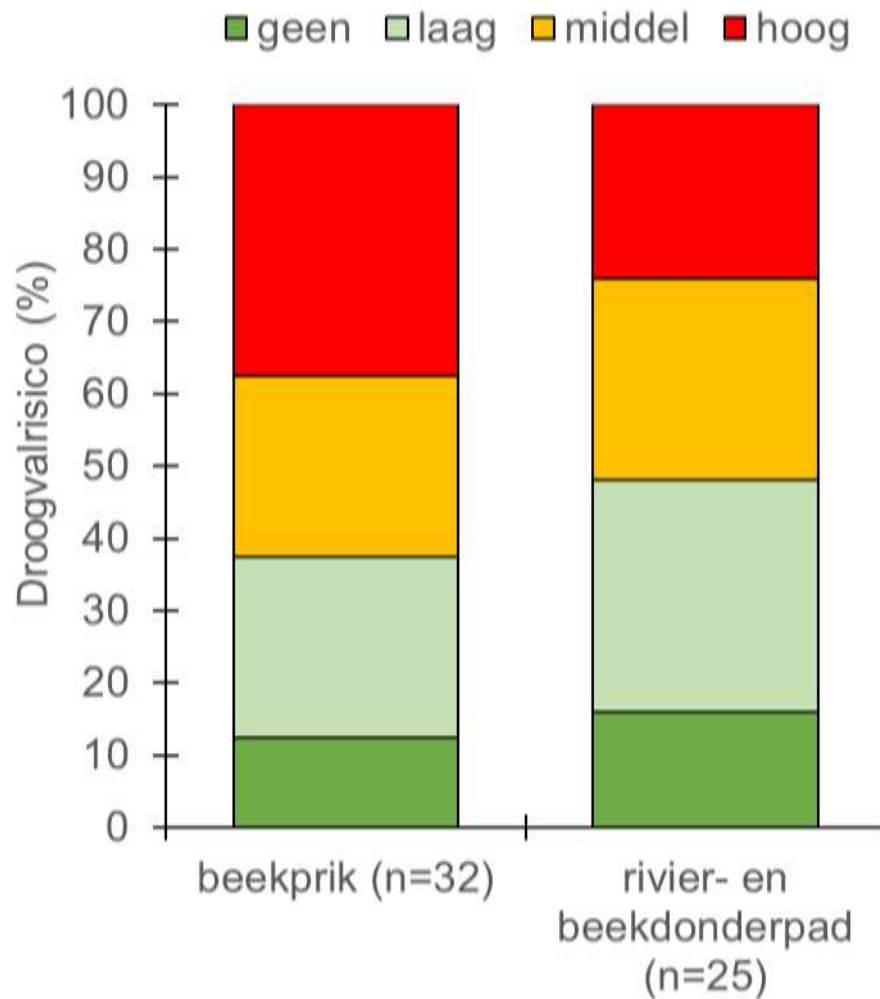

Donderpadden en beekprik in beken

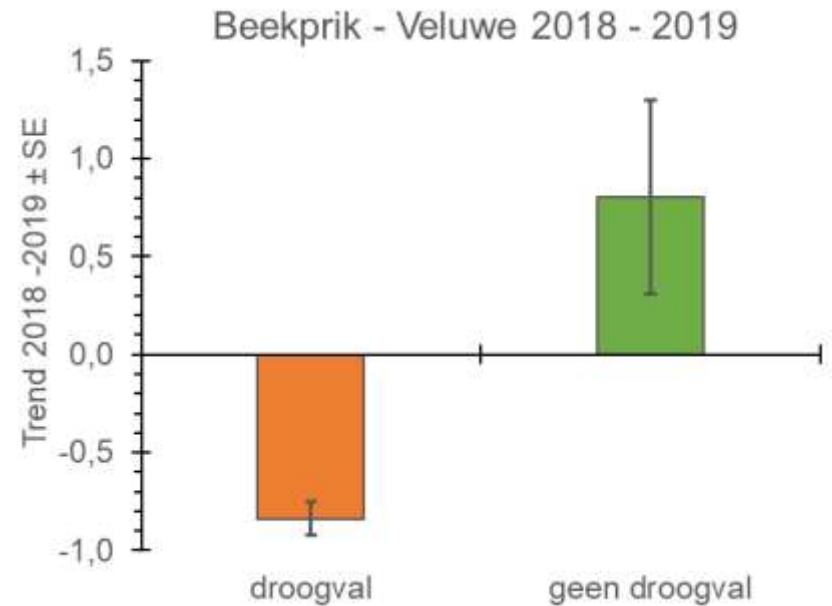
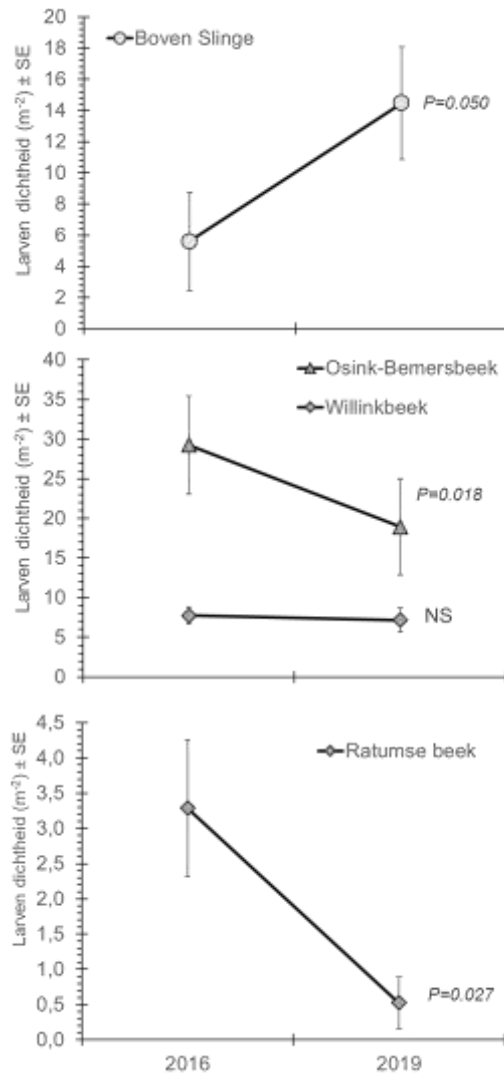

Donderpadden en beekprik in beken

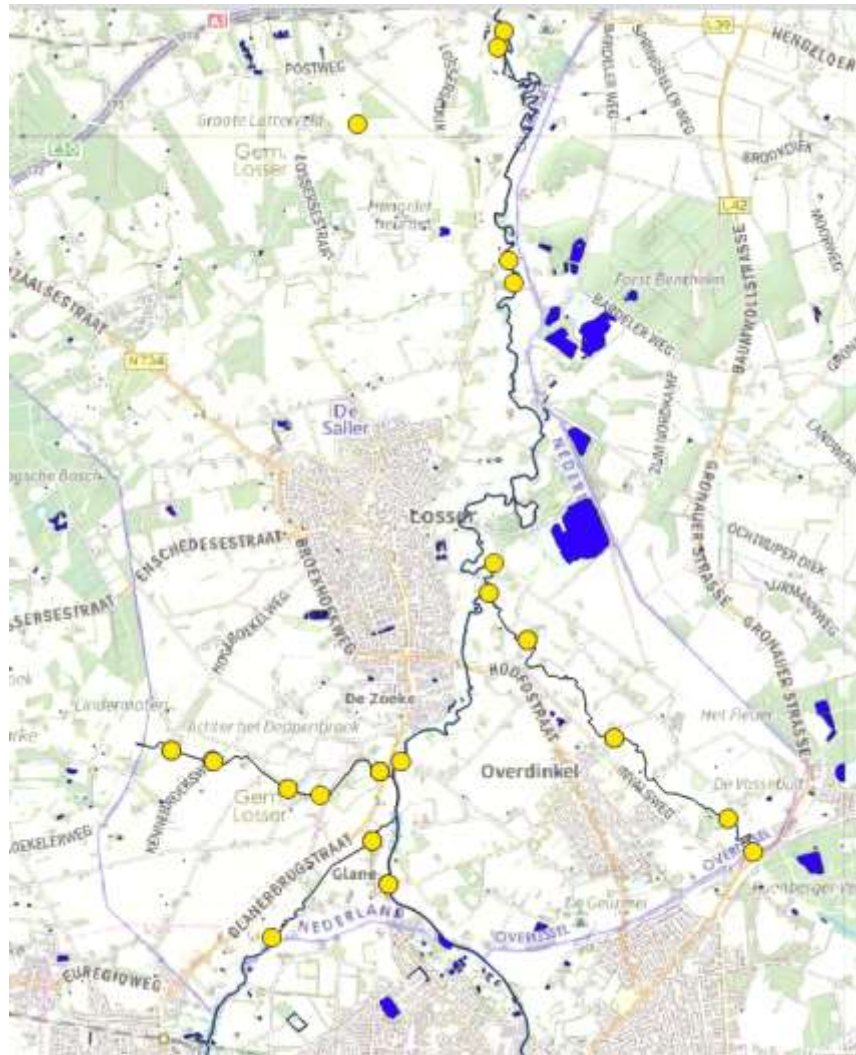

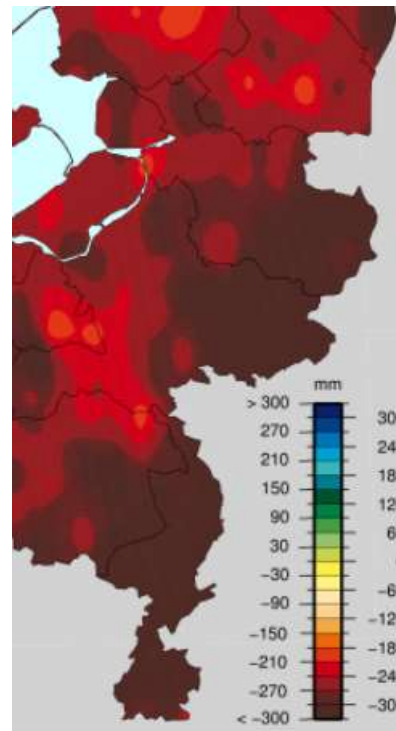
Effect droogval op beekprik

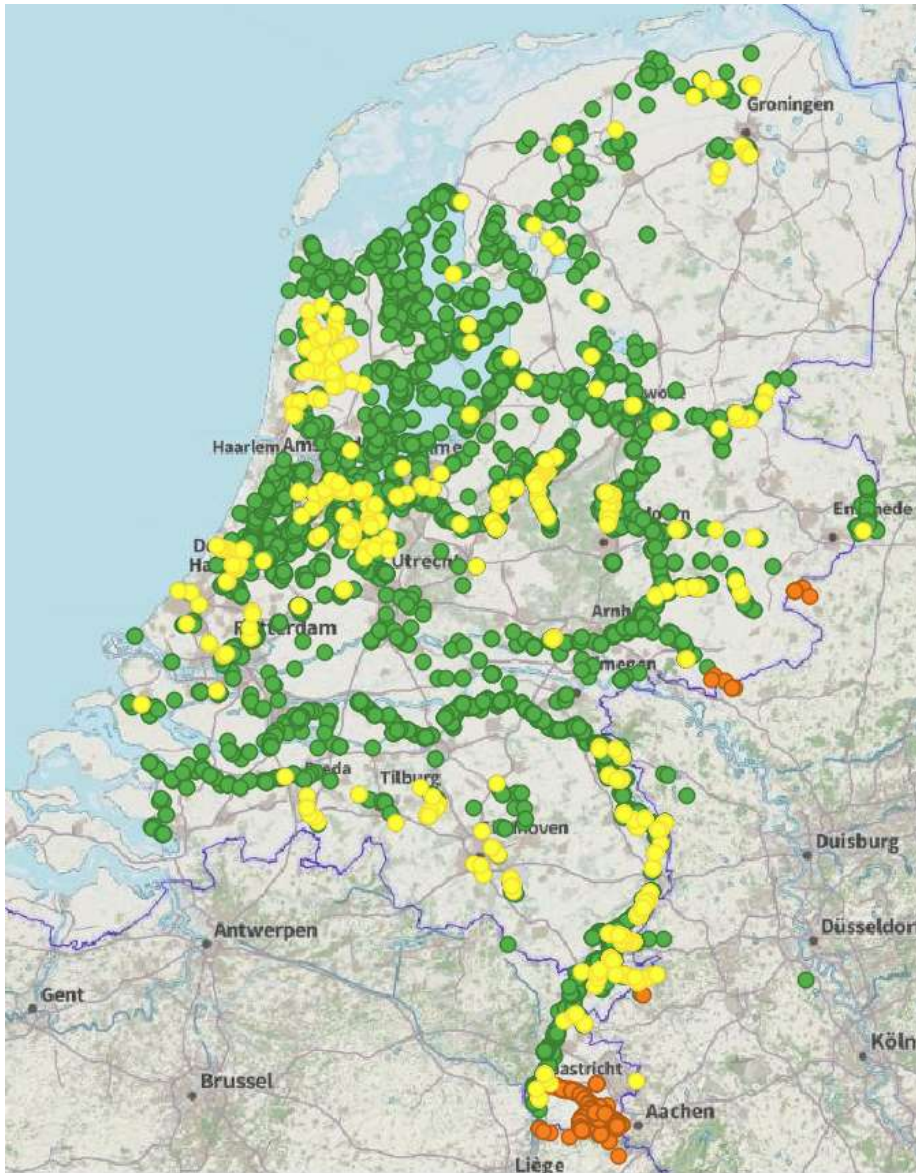
Rivierdonderpad in Twente

- Grote populatie rivierdonderpadden Dinkel – zijbeken t/m 2012
- Bemonstering najaar 2019: géén dieren meer aangetroffen

Toenemende druk op rivierdonderpad

- Effecten exotische grondels in grote wateren
- Resterende bolwerken beken onder druk door droogte

Rivierdonderpad

● 2004 – 2015

● 2016 – 2018

Beekdonderpad

● 2004 – 2015

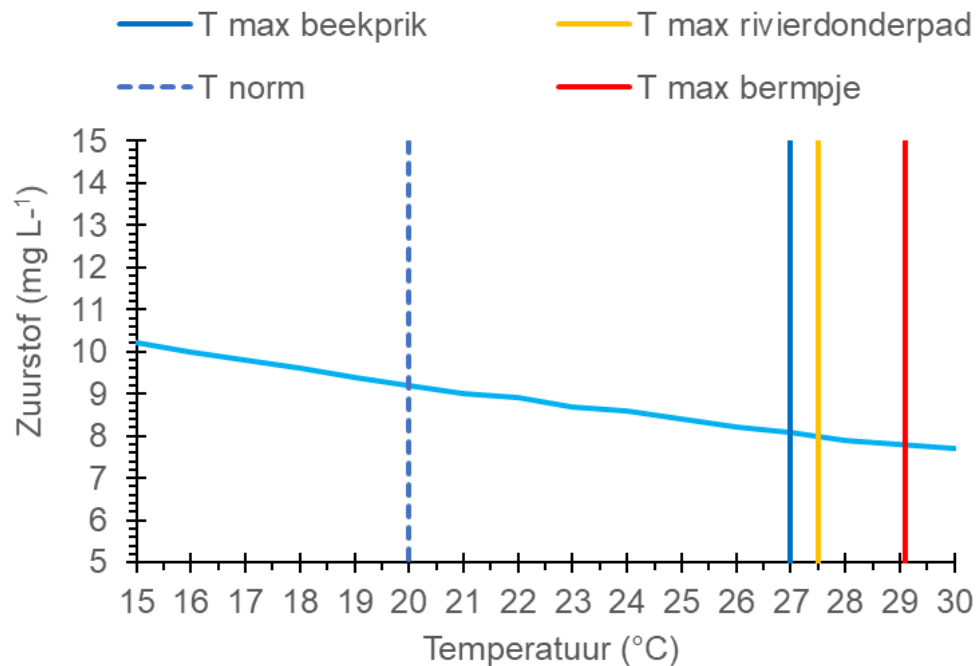
● 2016 – 2018

Mechanisme schadelijke effecten

- Droogval leidt tot acute sterfte
- Resterend water wordt te warm - zuurstofgebrek

Mechanisme schadelijke effecten

Actie & maatregelen

Korte termijn & noodmaatregelen

- *Inlaten water*
- *Plaatsen noodstuwen*
- *Onttrekkingsverboden*

→ ++ Impact droogval minder -- hoge temperatuur

- *Vangen & verplaatsen vissen*

WS V&V - 2018: 7955 beekprik,
699 rivierdonderpad

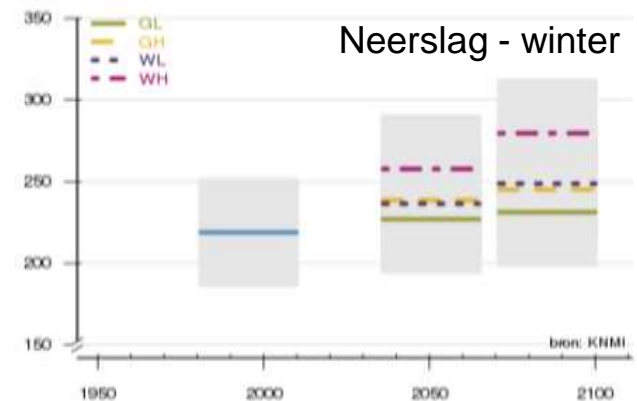
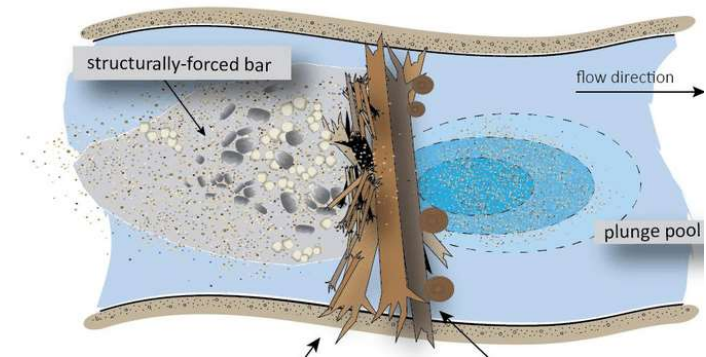
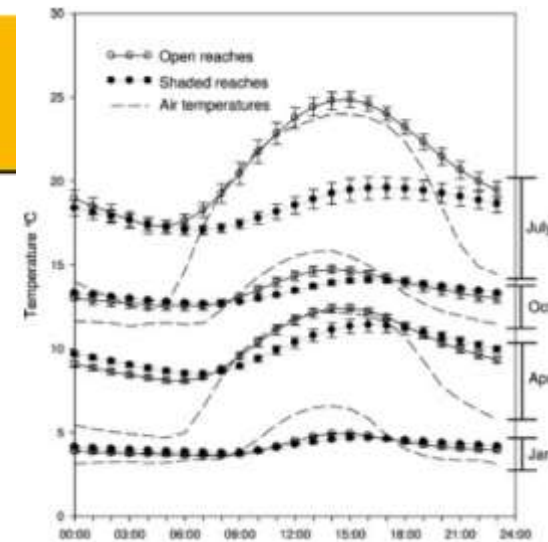
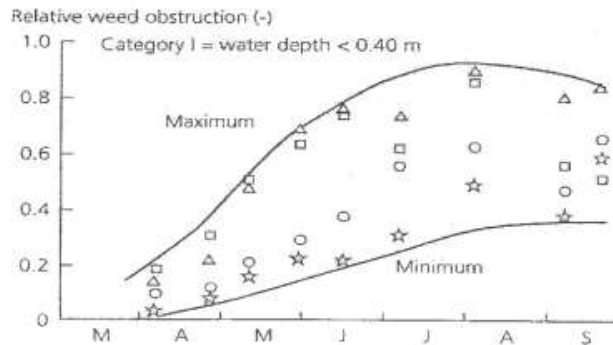
→ ++ vissen behouden -- populatie-‘drain’, nauwelijks herkolonisatie

Actie & maatregelen

Lange termijn maatregelen

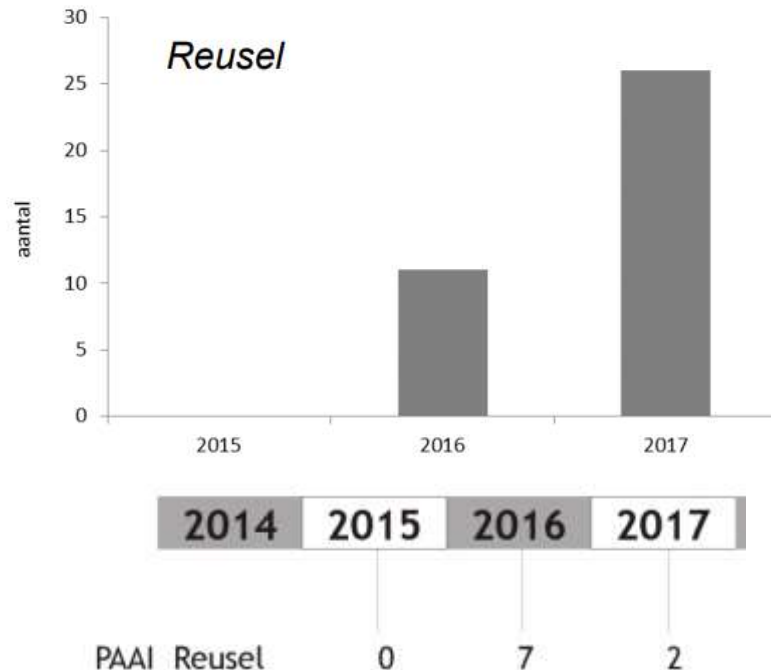
- *Faciliteren erosiekuilen, dood hout*
- *Faciliteren schaduw*
- *Extensivering maaibeheer, groene stuwen*

Actie & maatregelen

Lange termijn maatregelen

- *Translocatie en herintroductie van populaties* → Weggevangen dieren voor gebruiken?

2018: droogte ☹️

Spoedactie voor redding zeldzame beekprik in de Reusel

UPDATE | ESBEEK - Ze zouden door de extreme droogte ten dode opgeschreven zijn, de beekprikken in de Reusel. Maar zaterdagochtend grijpt waterschap De Dommel in. Daarmee lijkt het overleven van de zeldzame vissen verzekerd. Het waterschap moet er wel zijn eigen regels voor overtreden.

